

Η 53χρονη συγγραφέας από τη Λάρισα δημιουργεί ένα μαγικό παραμύθι μέσα σε έναν κόσμο πραγματικό με ό,τι σημαίνει αυτό για τη σύγχρονη Ελλάδα

Παπούτσια με φτερά στη γειτονιά των θαυμάτων

ΓΡΑΦΕΙΗ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΥ

Λέει η πρωίδα του βιβλίου της Μαρίας Παπαγιάννη: «Κι εκεί, στη μέση ενός άδικου πολέμου, χαμένη σε μια πληγωμένη πολιτεία, ένιωσε τυχερή. Ήταν ζωντανή, έτρεχε, λαχάνιαζε, είχε φίλους σ' έναν κόσμο που δεν κινδύνευε, είχε έναν μπαμπά που μετρούσε πόντο πόντο το ύψος της, έναν μπαμπά που διάβαζε ποιήματα και την αγαπούσε και την περίμενε. «Θα γυρίσω μπαμπά, στην οδό Μοιρών, αλλά τώρα πρέπει να τελειώσω την αποστολή μου».

Αυτοί είναι οι δυο κόσμοι που ζει η Ρόζα στο βιβλίο «Παπούτσια με φτερά» (εκδ. Πατάκη), ένας κόσμος παραμυθιού στην Πολιτεία του Βιθού και ένας κόσμος αλπιθνός στην Οδό Μουσών – στο Βασίλειο των Γάτων. Μέσα σε αυτούς τους δύο παράλληλους κόσμους εκτυλίσσεται μια τρυφερή, αστεία και ευαίσθητη ιστορία. Η πρωίδα του βιβλίου ονομάζεται Ρόζα, είναι ένα κορίτσι ίδιο με τα παιδιά της πλικιάς της. Κάνει φίλους, νοιάζεται για τον κόσμο, αγαπάει τα ζώα, απορεί για παράλογα πράγματα, ονειρεύεται και φαντάζεται. Έχει όμως και δύο προσωπικά χαρακτηριστικά. Έχει μια μικρή αναπτηρία που κανεί βαρύ το πόδι της στη βάδιση και στο τρέξιμο και ζει μόνο με τον μπαμπά της τον Αρη, έναν αισιόδοξο ποιπτή ψαφά.

Αστεγοί και φτώχεια

Όλα ξεκινούν όταν ο Αρης και η Ρόζα μετακομίζουν στη γειτονιά των θαυμάτων. Η Ρόζα εγκλιματίζεται στο νέο περιβάλλον. Κάνει φίλους όλων των πλικιών, διαφορετικών λαών, εξάλλου ο καλύτερός της φίλος από την παλιά της γειτονιά είναι ο Χασίμη, αλλά έρχεται αντιμέτωπο και με τα προβλήματα που η δική μας κοινωνία έντονα βιώνει: τη μετανάστευση, τον ρατσισμό και τη βία, τη φτώχεια και το φαινόμενο των αστέγων. Αυτός είναι ο πραγματικός κόσμος της καθημερινής πάλης των ανθρώπων, τον οποίο η

Η Μαρία Παπαγιάννη δούλεψε ως δημοσιογράφος στο ραδιόφωνο, στην τηλεόραση, σε εφημερίδες και περιοδικά. Βιβλία της έχουν τιμηθεί από τον Κύκλο του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου

Ρόζα πολλές φορές δεν κατανοεί, όπως δεν κατανοεί και πιο απλά πράγματα, π.χ. τι δουλειά μπορεί να έχει ο μπαμπάς της να συζητά με την κυρία Περίεργη ή τι αναζητά η κυρία Λυπημένη;

Από αυτόν τον κόσμο και από διάφορες δυσάρεστες γι' αυτή σκέψεις θα προσπαθήσει να δραπετεύσει και θα ταξιδέψει στην Πολιτεία του Βιθού με συνοδό της τον γάτο πειρατή Γκαμπίτο. «Κάθισε πάνω στο κρεβάτι της, άνοιξε το κουτί με τις μπογιές της και πήρε το κόκκινο χρώμα. Έκανε στην άκρη του δρόμου ένα κουτί από σπίρτα. Αφού το κόκκινο και πήρε το μαύρο. Ζωγράφισε έναν μαύρο γάτο μ' ένα μάτι ζωηρό και ένα καλυμμένο σαν να πάντα πειρατής... Και ξαφνικά, τον είδε που κουνήθηκε. Τεντώθηκε, κοίταξε γύρω του με το ένα του μάτι κι υπέριστρα προχώρησε προς το κουτί. Με μια βουτιά τρύπωσε μέσα στο σπιρτόκουτο». Το σπιρτόκουτο οδηγεί στην Πολιτεία του Βιθού, εκεί καταφεύγει η Ρόζα κάθε φορά που θέλει να ξεφύγει από τις σκέψεις της. Στον νέο κόσμο όμως έχει να αντιμετωπίσει ένα μεγάλο κίνδυνο: την εξαφάνιση των γλωσσών. Τι θα γίνει αν πεθάνουν οι γλώσσες;

Τι θα απογίνουν τα παραμύθια, τα ποιήματα, πώς θα εκφράζονται τα συναισθήματα, πώς θα λέγονται τα τραγούδια; Τώρα είναι πώρα, η Ρόζα θαρραλέα θα αγωνιστεί μπροστά σε αυτόν το κίνδυνο του αφανισμού.

Ουτοπικός κόσμος

Η Ρόζα όμως θα επιστρέψει στην πραγματικότητα, εκεί όπου τα προβλήματα συνωστίζονται και μοιάζουν μεγάλα και ανυπέρβληπτα. Στον κόσμο αυτόν όμως η Μαρία Παπαγιάννη θα κτίσει τον δικό της ουτοπικό κόσμο. Οχι όμως ως έναν χαρένο παράδεισο, αλλά ως έναν κόσμο δυνάμει αλπιθνό. Με υλικά την αλληλεγγύη, την αλληλοβούθησια, την κοινωνική αποδοχή, την ισότητα, την τέχνη και την αγάπη φτιάχνει ένα κόσμο που χωράει όλους τους ανθρώπους. Η γειτονιά της Ρόζας παύει να αναρωτιέται γιατί τα πράγματα είναι έτοι αλλά τα φτιάχνει αιλιώς.

Η Μαρία Παπαγιάννη δημιουργεί ένα μαγικό παραμύθι μέσα σε μια πραγματικότητα. Ζώα που μιλούν σ' έναν περίεργο κόσμο, ένα σπιρτόκουτο που σε οδηγεί σ' αυτόν και ένα κορίτσι που αποφασίζει να πολεμήσει για τη διάσωση των γλωσσών. Είναι ένας κόσμος που μπορείς να

τον ονειρευτείς, να τον φανταστείς και μόνο μέσα από τη φαντασία σου και τα χρώματά της να τον φτάσεις. Μιλάει όμως και για έναν κόσμο πραγματικό με ό,τι σημαίνει αυτό για τη σύγχρονη Ελλάδα. Είναι ένας κόσμος σκληρός και βίαιος πολλές φορές, τον οποίο τον ζεις, τον απορρίπτεις, τον φαντάζεσαι διαφορετικό. Αυτόν τον διαφορετικό κόσμο μπορείς και να τον φτιάξεις. Εδώ όμως τα χρώματα είναι άλλα, όπως για παράδειγμα τα ποιήματα και η γλώσσα τους, όπως η συγγραφέας αριστοτεχνικά μας παραπέμπει μέσα από τους τίτλους του κεφαλαίου της, ή όπως η φαντασία, η αισιοδοξία, το βλέμμα το στραμμένο προς τη ζωή, που σου δίνει παπούτσια με φτερά για να τρέξεις εκεί που ονειρεύεσαι.

Μαρία
Παπαγιάννη
**ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ
ΜΕ ΦΤΕΡΑ**
Εκδ. Πατάκη,
2016, σελ. 288
Τιμή: 12 ευρώ

INFO

Το Βιβλίο της Μαρίας Παπαγιάννη «Παπούτσια με φτερά» κέρδισε φέτος το Βραβείο εκτενούς αφγήματος για παιδιά μεγάλων τάξεων του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου της Διεθνούς Οργάνωσης Βιβλίων για τη Νεότη (IBBY).